

УДК 338.48(477)

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ В УКРАЇНІ

Орислава Графська
д.екон.наук, доцент

Андрій Сиванич
аспірант

*Львівський державний університет фізичної
культури імені Івана Боберського (Україна)*

Туристичний бізнес наразі залишається однією з найбільш привабливих та прибуткових галузей у світі. Незважаючи на нестабільність, зумовлену пандемією COVID-19, кількість туристів у світі впродовж останніх років збільшилася майже на 5% і продовжує зростати. У деяких країнах туристична галузь забезпечує до 40% ВВП. В Україні нині цей показник становить незначний відсоток. Туристична галузь неодноразово переживала такі катаклізми, як війни, епідемії, інші стихійні лиха, що завдавали збитків світовій економіці. Закриті кордони, карантинні обмеження в закладах харчування, відсутність авіасполучень, перенесення або скасування багатьох міжнародних конференцій, симпозіумів, концертів, інших заходів уже завдали галузі мільярдних збитків. Війна сьогодні практично паралізувала роботу турагенцій. Український туристичний бізнес, за оцінками деяких його представників, через наслідки пандемії коронавірусу, а зараз ще і повномасштабної війни, що триває понад рік, втратив близько 30% замовлень, однак він не втрачає своїх позицій, зокрема збільшується кількість подорожей всередині країни. Україна має чимало простору для несподіваних ідей і всі складники для того, щоб стати успішною туристичною країною. Отож важливим чинником буде спроможність післявоєнної України реалізувати масштабну маркетингову кампанію на зовнішніх ринках. Насамперед, ми повинні бути зацікавлені в тому, щоб світ і Європа перестали сприймати наші регіони як місця бойових дій і повірили в те, що Україна – це безпечна локація для подорожей. Програми відновлення й відбудови інфраструктури мають охоплювати також і туризм. Уже зараз необхідно створювати нові сенси, працювати над відкриттям туристично привабливих об'єктів. Головне, щоб на це знайшлися дотації з державного бюджету. Важливим також буде швидке відновлення туристичної інфраструктури, а також – допомога в реініціації туристичного бізнесу. Що стосується міжнародного промо, звичайно,

багато іноземних туристів будуть зацікавлені у відвідуванні місць бойової слави ЗСУ. Привабливими для іноземних туристів є сплави річками України, рафтинг карпатськими річками, короткотривалі походи високогірними маршрутами Карпат. Це – велика ділянка роботи для просування ідей про привабливість туризму в Україні на зовнішніх ринках [1]. Отже, аналізуючи наведене, можемо прогнозувати, що вимальовуються деякі нові тенденції відпочинку в Україні, яким будуть надавати перевагу як українські, так і іноземні туристи після війни. Для прикладу, зростає потреба в рекреаційному туризмі; популярним стане відпочинок біля води, у горах чи лісі. Стануть популярними релакс-тури, які допоможуть відновити психічне здоров'я. Скажімо, віддалені від великих міст високогірні села в Карпатах будуть приваблювати мандрівників, котрі пережили окупацію чи стали свідками воєнних дій. Популярними будуть подорожі в рідні, знайомі місця, куди не можна було поїхати через активні бойові дії. «Мандруй Україною» має залишатися основним гаслом розвитку внутрішнього туризму, оскільки і українці, й іноземці захочуть на власні очі побачити місця наших воєнних успіхів. А паралельно необхідно працювати над створенням нових смислів, для прикладу, «Для чого ми подорожуємо Україною» [2]. Інтерес до України сьогодні шалений. Зараз є чимало оптимістичних прогнозів щодо розвитку туристичної індустрії після закінчення війни. Передумови для цього дійсно є: у нас великий туристичний потенціал, а світ зараз зацікавлений в Україні. Власники туристичних компаній, туристичні оператори готові по завершенню бойових дій відкривати бізнес в Україні, створювати робочі місця та допомагати розвивати галузь. Однак потрібно розуміти, що ситуація залежатиме від того, коли закінчиться війна, припиняться ракетні обстріли, наскільки швидко вдасться відновити інфраструктуру. Необхідним і важливим чинником розвитку туризму є фінансування туристичної галузі. Варто врахувати рекомендації Глобального кризового комітету з туризму Всесвітньої організації туризму (UNWTO) щодо пом'якшення соціально-економічних наслідків COVID-19 та прискорення відновлення економіки через подорожі. Першочергово необхідно розглянути такі заходи: забезпечення доступності та достовірності інформації про обмеження подорожей та їх скасування в розрізі як регіонів України, так і основних країн виїзного туризму залежно від рівня епідемічної загрози; небезпеки ракетних обстрілів та проведення бойових дій; створення механізму гарантування втрат туристів від скасування поїздки шляхом надання ваучерів на скасовані бронювання; заохочення та інвестиції у розвиток внутрішнього туризму. Крім того, серед заходів, що можуть пом'якшити вихід туристичної індустрії з кризи можна визначити такі: тимчасове зниження тарифів на послуги, сертифікація дезінфекції

туристичних об'єктів та інфраструктури, профілактичні заходи для туристів щодо укріплення здоров'я, розвиток внутрішнього туризму [3].

Отож, роздумуючи над сучасними тенденціями та стратегією розвитку туристичної галузі в Україні, варто зазначити, що важливим чинником є постійно підтримувати інтерес до країни. Необхідно розповідати про Україну, про свої улюблені місця, страви, культурні традиції. І до цього можуть долучитися всі наші громадяни, які виїхали за кордон. Ми маємо, що розповісти, а особисті історії завжди цікавіші, ніж будь-яка рекламна кампанія. Відбудова може стартувати не тільки з програми фінансування, але й з простої розмови. І, можливо, після неї у наших співрозмовників виникне бажання відвідати Україну. А саме з цього починається туризм.

Список використаних джерел

1. Артюх К. Щоб відродився туризм, зацікавлюйте іноземців Україною вже сьогодні. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3561536-sob-vidrodivsa-turizm-zacikavljte-inozemciv-ukrainou-vze-sogodni>.
2. Шуміхін Є.. Голова ДАРТ Олеськів: Після війни туризм зміниться в будь-якому випадку. URL: <https://interfax.com.ua/news/interview/826803.html>
3. Як підготуватися до перезапуску індустрії гостинності. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/perezapusk.htm